

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

ELEANOR SHARPSTON

prednesené 18. mája 2006¹

1. Svojou žalobou sa Komisia Európskych spoločenstiev domáha, aby Súdny dvor určil, že Luxemburské veľkovevodstvo si tým, že neprijalo všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva², alebo v každom prípade tým, že o nich neinformovalo Komisiu, nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tejto smernice.³

3. Luxembursko sa naopak domnieva, že na riadne prebratie rámcovej smernice do vnútroštátneho právneho poriadku nie je nevyhnutne potrebné prijatie osobitných hmotnoprávných zákonných, vykonávacích alebo správnych opatrení. Dôležitá je skutočnosť, či bol v rámci príslušných lehôt stanovených smernicou v praxi dosiahnutý súlad so zásadnými cieľmi smernice. Vo svojom vyjadrení k žalobe Luxembursko po prvýkrát uviedlo, že v každom prípade platná vnútroštátna úprava z veľkej časti zodpovedá požiadavkám smernice.

Právny rámec

2. Komisia v prvom rade tvrdí, že riadne prebratie smernice 2000/60 si vyžaduje prijatie „rámcového zákona na vnútroštátnej úrovni“. Niet sporu o tom, že sa tak nestalo. Subsidiárne Komisia (vo svojej replike) poukazuje na niekoľko špecifických ustanovení smernice, o ktorých tvrdí, že ich Luxembursko neprebralo do svojho právneho poriadku.

Zmluva ES

4. Podľa článku 249 ES smernica „je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa volba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom“.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Smernica z 23. októbra 2000 (Ú. v. ES L 327, s. 1; Mim. vyd. 15/005, s. 275).

3 — Rozsah žaloby Komisie bol neskôr v priebehu konania upravený. Pozri body 32 až 34 a 37 nižšie.

5. Článok 174 ods. 1 ES zveruje Spoločenstvu právomoc uskutočňovať politiku Spoločenstva v oblasti životného prostredia, prostredníctvom ktorej sa má prispieť k uskutočňovaniu udržiavania, ochrany a zlepšovania kvality životného prostredia, ochrany ľudského zdravia, rozvážneho a racionálneho využívania prírodných zdrojov a podpory opatrení na medzinárodnej úrovni pri riešení regionálnych alebo celosvetových problémov životného prostredia.

6. Článok 175 ods. 1 ES stanovuje, že o postupoch, ktoré má Spoločenstvo prijať na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 174 ES, rozhoduje Rada konajúca na základe postupu uvedeného v článku 251 ES.

Smernica 2000/60

7. Smernica 2000/60 bola prijatá na základe článku 175 ods. 1 ES.

8. Odôvodnenie č. 9 smernice stanovuje, že „je potrebné vyvinúť integrovanú vodnú politiku spoločenstva“. Odôvodnenie č. 18 vysvetľuje, že takáto politika „si vyžaduje transparentný, efektívny a koherentný legislatívny rámec. Spoločenstvo by malo poskytnúť všeobecne platné princípy

a celkový rámec pôsobenia. Táto smernica by mala zabezpečiť takýto rámec, koordinovať, integrovať a v dlhodobšej perspektíve ďalej rozvíjať všeobecné zásady a štruktúry ochrany a trvalo udržateľného využívania vôd v spoločenstve v súlade s princípmi subsidiarity“.

9. Článok 1 stanovuje, že účelom tejto smernice je na úrovni Spoločenstva stanoviť „rámec ochrany vnútrozemských povrchových vôd, brakických vôd, pobrežných vôd a podzemných vôd“.

10. Článok 2 definuje 41 na účely smernice relevantných pojmov. Niektoré z týchto pojmov sa týkajú noriem kvality vody, ktoré smernica, osobitne jej článok 4, ukladá dodržiavať členským štátom. Napríklad článok 2 ods. 22 definuje „dobrý ekologický stav“ ako stav útvaru povrchovej vody klasifikovaný takto v súlade s prílohou V. Článok 2 ods. 23 stanovuje, že „dobrý ekologický potenciál“ je stav výrazne zmeneného alebo umelého útvaru vody klasifikovaný takto v súlade s príslušnými ustanoveniami prílohy V, ktorá stanovuje presné podmienky analýzy, klasifikácie a monitorovania štatútu kvality vodných útvarov uvádzaných v smernici. Článok 2 ods. 24 definuje „dobrý chemický stav povrchových vôd“ ako chemický stav požadovaný na splnenie environmentálnych cieľov pre povrchové vody, stanovených

v článku 4 ods. 1 písm. a), to znamená chemický stav útvaru povrchovej vody, v ktorom dosiahnuté koncentrácie znečisťujúcich látok nepresahujú environmentálne normy kvality stanovené v prílohe IX a v súlade s článkom 16 ods. 7 a ďalšími príslušnými právnymi predpismi Spoločenstva stanovujúcimi environmentálne normy kvality na úrovni Spoločenstva. Obdobne článok 2 ods. 25 stanovuje, že „dobrý chemický stav podzemnej vody“ je chemický stav útvaru podzemnej vody, ktorý spĺňa všetky podmienky stanovené v tabuľke 2.3.2 prílohy V.

11. Vo svojej relevantnej časti článok 3 (s názvom „Koordinácia administratívnych úprav v rámci správnych území povodí“) stanovuje:

„1. Členské štáty identifikujú jednotlivé povodia ležiace na ich štátnom území a pre účely tejto smernice ich začlenia do jednotlivých správnych území povodí...

2. Členské štáty zabezpečia primerané administratívne usporiadanie, vrátane ustanovenia vhodného príslušného orgánu, pre uplatňovanie pravidiel tejto smernice v rámci každého správneho územia povodí ležiaceho na ich území.

3. Členské štáty zabezpečia, aby povodie pokrývajúce územie viac ako jedného členského štátu bolo začlenené do medzinárodného správneho územia povodia. Na žiadosť príslušných členských štátov Komisia sprostredkuje začlenenie do takýchto medzinárodných správnych území povodí.

Každý členský štát prijme príslušné správne opatrenia, vrátane identifikácie príslušného orgánu, pre uplatňovanie pravidiel tejto smernice v rámci tej časti každého medzinárodného správneho územia povodia, ktorá leží na jeho území.

4. Členské štáty zabezpečia, aby boli požiadavky tejto smernice na dosiahnutie environmentálnych cieľov ustanovených článkom 4, a najmä všetky programy opatrení koordinované v celom správnom území povodia. Pre medzinárodné správne územia povodí zabezpečia túto koordináciu príslušné členské štáty spoločne, pričom pre tento účel môžu použiť existujúce štruktúry vytvorené na základe medzinárodných dohôd. Komisia môže na žiadosť príslušných členských štátov sprostredkovať prijatie programov opatrení.

...

6. Členské štáty môžu ustanoviť existujúci štátny alebo medzinárodný orgán za príslušný orgán na účely tejto smernice.

7. Členské štáty ustanovia príslušný orgán k termínu uvedenému v článku 24.

8. Najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu uvedeného v článku 24 poskytnú členské štáty Komisii zoznam svojich príslušných orgánov a príslušných orgánov všetkých medzinárodných orgánov, ktorých sú členmi. O každom príslušnom orgáne poskytnú informácie uvedené v prílohe I.

9. Členské štáty budú informovať Komisiu o všetkých zmenách v informáciách poskytovaných podľa odseku 8 do troch mesiacov od nadobudnutia platnosti týchto zmien.“

12. Článok 4 smernice stanovuje environmentálne ciele, ktoré musia členské štáty dosiahnuť pri realizácii programov opatrení špecifikovaných v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia pre povrchové vody, podzemné vody a chránené oblasti. Členské štáty sú v podstate povinné vykonať potrebné opatrenia na zabránenie zhoršenia stavu uvedených vôd a chránených oblastí

a na zlepšenie a obnovenie úrovne definovanej ustanoveniami smernice, najmä jej článkom 2. Článok 4 takisto stanovuje, že vo všeobecnosti musí byť dosiahnutý súlad so všetkými normami a cieľmi stanovenými touto smernicou do 15 rokov od dátumu nadobudnutia jej účinnosti.

13. Čo sa týka vôd využívaných na odber pitnej vody, článok 7 ods. 1 smernice stanovuje povinnosť členských štátov určiť v každom správnom území povodia všetky relevantné vodné útvary.

14. Článok 7 ods. 2 stanovuje, že „okrem splnenia cieľov ustanovených článkom 4 v súlade s požiadavkami tejto smernice pre povrchové vody a kvalitatívnych požiadaviek ustanovených na úrovni spoločenstva článkom 16, členské štáty zabezpečia pre každý vodný útvar identifikovaný podľa odseku 1, aby použitý spôsob úpravy vody v súlade s právnymi predpismi spoločenstva zabezpečoval výstupnú kvalitu upravenej vody, ktorá bude aj v súlade s požiadavkami smernice 80/778/EHS, zmenenej a doplnenej smernicou 98/83/ES“.

15. Článok 7 ods. 3 vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili nevyhnutnú ochranu vodných útvarov identifikovaných podľa článku

7 ods. 1 a dáva im možnosť v prípade, že o to majú záujem, zriadiť ochranné pásma pre tieto vodné útvary.

- c) kópií návrhu plánu vodohospodárskeho manažmentu v povodí aspoň jeden rok pred začiatkom obdobia, na ktoré sa plán vzťahuje.

16. Článok 14 nazvaný „Informovanie verejnosti a konzultácie s verejnosťou“ stanovuje:

Na požiadanie sa umožní prístup k podkladom a informáciám použitým pri spracovaní návrhu plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia.

„1. Členské štáty budú podporovať aktívnu účasť všetkých zainteresovaných strán na vykonávanie tejto smernice, najmä pri vypracovaní, prehodnocovaní a aktualizovaní plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia. Členské štáty zabezpečia, že pre každé správne územie povodia zverejnia a predložia na pripomienkovanie verejnosti vrátane užívateľov:

2. Členské štáty poskytnú aspoň šesť mesiacov na podanie písomných pripomienok k týmto dokumentom, aby sa umožnila aktívna účasť a konzultácie.

- a) časový harmonogram a pracovný program na vypracovanie plánu, vrátane ustanovenia opatrení týkajúcich sa konzultácií, ktoré sa majú realizovať aspoň tri roky pred začiatkom obdobia, na ktoré sa plán vzťahuje;

3. Odseky 1 a 2 budú platiť rovnako pre aktualizované plány vodohospodárskeho manažmentu povodia.“

- b) predbežný prehľad dôležitých problémov hospodárenia s vodou zistených v povodí aspoň dva roky pred začiatkom obdobia, na ktoré sa plán vzťahuje;

17. Články 16 a 17 smernice sú určené inštitúciám Spoločenstva. Európskemu parlamentu a Rade, konajúcim na základe návrhu Komisie, ukladajú povinnosť prijatia konkrétnych opatrení zameraných proti znečisťovaniu vôd jednotlivými znečisťujúcimi látkami alebo skupinami znečisťujúcich látok a na prevenciu a reguláciu znečisťovania podzemných vôd. Podľa článku 18 má Komisia uverejniť správu o vykonávaní tejto

smernice najneskôr do 12 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice a následne každých šesť rokov.

Vnútroštátne ustanovenia

18. Článok 23 stanovuje: „Členské štáty stanovia sankcie za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých v zmysle tejto smernice. Takto ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce.“

20. Luxembursko sa odvoláva na ustanovenia zákona z 29. júla 1993 o ochrane a hospodárení s verejnými, ako aj súkromnými povrchovými a podzemnými vodami (ďalej len „zákon z roku 1993“)⁴.

21. Článok 2 stanovuje, že predmetom zákona z roku 1993 je boj proti znečisťovaniu vôd a ich regenerácia s cieľom uspokojiť najmä potreby

19. Článok 24 stanovuje:

„1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr 22. decembra 2003. Bezodkladne o tom budú informovať Komisiu.

— zdravia ľudí a zvierat a ekologickej rovnováhy,

— biologického života prijímacieho vodného prostredia a osobitne fauny rýb,

...

— zásobovania pitnou vodou a priemyselnou spotrebnou vodou,

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie základných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti upravenej touto smernicou. Komisia o tom bude informovať ostatné členské štáty.“

— zachovania vôd,

⁴ — Mém. 1993, s. 1302.

- kúpania, vodných športov a iných rekreačných činností, **Okolnosti**

Konanie pred podaním žaloby

- ochrany krajiny a oblastí a
- poľnohospodárstva, priemyslu, dopravy a ostatných ľudských činností vo verejnom záujme.

24. Vzhľadom na skutočnosť, že Luxembursko neinformovalo Komisiu o opatreniach prijatých na účely prebratia smernice 2000/60 v stanovenej lehote (t. j. do 22. decembra 2003) uvedenej v článku 24, Komisia listom z 26. januára 2004 vyzvala Luxembursko, aby v súlade s článkom 226 ES predložilo svoje pripomienky.⁵

22. Článok 3 definuje na účely zákona z roku 1993 12 pojmov.

23. Články 18 a 19 sa týkajú ochrany vôd určených na ľudskú spotrebu a vytvorenia ochranných vodných pásem týchto vôd. Článok 18 definuje rôzne ochranné pásma v závislosti od ich vzdialenosti od zdroja vody a právomoci verejných orgánov vo vzťahu k týmto pásмам. Tie zahŕňajú právomoc vyvlastnenia pozemkov nachádzajúcich sa v bezprostrednom ochrannom pásme pri zdroji pitnej vody, ako aj právomoc upravovať výkon akejkoľvek činnosti v rámci vyhlásených ochranných pásem alebo spôsob využívania týchto vyhlásených ochranných pásem, ktoré by mohli mať vplyv na kvalitu vody. Článok 19 podrobnejšie upravuje postup vyhlasovania ochranných pásem, súčasťou ktorého je fáza informovania verejnosti a konzultácií s verejnosťou.

25. Listom zo 14. apríla 2004 Luxembursko odpovedalo, že návrh zákona, ktorý má prebrať ustanovenia smernice 2000/60 bude prerokovaný v parlamente koncom roka 2004 alebo začiatkom 2005. Zároveň informovalo Komisiu o tom, že centralizovaná správa vodného hospodárstva bude vytvorená do mája 2004.

26. Listom z 9. júla 2004 Komisia v zmysle článku 226 ES zaslala lakonicky formulované

5 — Tento list bol formulovaný všeobecne a obsahoval len informáciu určenú dotknutému členskému štátu o tom, že lehota na prebratie niektorých smerníc (uvedených v prílohe vo forme počítačom vytlačeného zoznamu) už uplynula, pričom v liste bolo zároveň uvedené, že členský štát doposiaľ neinformoval o opatreniach prijatých na účely prebratia smerníc, takže platí domnienka, že porušil svoje povinnosti vyplývajúce z týchto smerníc a bol vyzvaný na predloženie svojich pripomienok.

odôvodnené stanovisko, v ktorom vyzvala Luxembursko prijať potrebné opatrenia v lehote dvoch mesiacov.

tým, že o nich neinformovalo Komisiu, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tejto smernice.

27. Luxembursko odpovedalo 27. septembra 2004. Uviedlo, že chce využiť potrebu prebratia „rámcovej“ smernice 2000/60 do vnútroštátneho právneho poriadku na „hlbokú revíziu“ súčasnej vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa kvality vody. Okrem iného informovalo Komisiu, že návrh zákona, ktorým sa preberá uvedená smernica, sa pripravuje a že na základe zákona z 28. mája 2004 došlo k vytvoreniu novej centralizovanej správy vodného hospodárstva, ktorá od konca júna 2004 vykonáva svoju pôsobnosť.

30. Vo svojom vyjadrení k žalobe Luxembursko okrem iného uviedlo na svoju obranu dve nové tvrdenia. Po prvé uviedlo, že 24. augusta 2004 riadne informovalo Komisiu o názve a adrese orgánu príslušného pre správu jednotlivých správnych území povodí v rámci Luxemburska, čím splnilo požiadavky vyplývajúce z článku 3 smernice 2000/60.

28. Komisia považovala túto odpoveď za nedostatočnú a podala túto žalobu.

31. Po druhé, Luxembursko tvrdilo, že súčasná vnútroštátna právna úprava, t. j. zákon z roku 1993 (uvádzaný na tomto mieste po prvýkrát) zveruje vnútroštátnym orgánom dostatočné právomoci umožňujúce zabezpečenie dosiahnutia operačných cieľov smernice 2000/60.

Konanie pred Súdnym dvorom

29. Komisia vo svojej žalobe uviedla, že Luxembursko si tým, že neprijalo všetky zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so smernicou 2000/60 alebo v každom prípade

32. Komisia vo svojej replike pripúšťa, že z dôvodu nedostatočnej koordinácie medzi jej vlastnými službami nevedela o liste z 24. augusta 2004. Komisia uznala, že opatrenia uvedené v tomto liste predstavovali primerané prebratie článku 3 smernice 2000/60.

33. Komisia rovnako uznala, že článok 7 ods. 3 smernice 2000/60 bol riadne prebratý v článkoch 18 a 19 zákona z roku 1993.

o rozšírenie svojej analýzy a to prostredníctvom posúdenia súladu zákona z roku 1993 s ďalšími ustanoveniami smernice 2000/60, ktoré neboli uvedené v jej replike, čím sledovala rovnaký záver.

34. Komisia preto upravila rozsah pôvodného žalobného návrhu⁶ a vo svojej replike preformulovala svoj žalobný návrh. Domáhala sa, aby Súdny dvor určil, že Luxembursko si tým, že neprijalo všetky zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so smernicou 2000/60, s výnimkou článku 3 ods. 1, 2, 3, 5, 6 a 7 a článku 7 ods. 3, alebo v každom prípade tým, že o nich neinformovalo Komisiu, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tejto smernice.

37. V nadväznosti na ústne prednesy zástupcov Luxemburska Komisia uznala, že Luxembursko si splnilo svoje povinnosti vyplývajúce mu z článku 7 ods. 1.

Posúdenie

35. Komisia zotrvala na svojom hlavnom tvrdení, podľa ktorého na prebratie smernice 2000/60 bolo potrebné prijať osobitnú rámcovú vnútroštátnu právnu úpravu.

Dôvod týkajúci sa neoznámenia opatrení na prebratie smernice

36. Komisia sa zároveň domnievala, že zákon z roku 1993 nepreberal smernicu 2000/60 v plnom rozsahu. Komisia napríklad posúdila zákon z roku 1993 vo svetle niektorých ustanovení smernice 2000/60. Na ústnom pojednávaní sa Komisia snažila

38. Najlepšie je zaoberať sa týmto dôvodom ako prvým.

39. Podľa článku 24 smernice 2000/60 boli členské štáty povinné informovať Komisiu o opatreniach prijatých na vykonanie smernice 2000/60 najneskôr do 22. decembra 2003.

6 — A tým formuláciu svojho „petitu“.

40. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že nesplnenie povinnosti musí byť posudzované podľa stavu, aký existoval v členskom štáte v čase, kedy uplynula lehota stanovená v odôvodnenom stanovisku,⁷ t. j. v tomto prípade k 8. septembru 2004.

berajúce smernicu až vo svojom vyjadrení k žalobe. Z vyššie citovanej judikatúry jasne vyplýva, že takáto oneskorená zmienka nemôže napraviť predchádzajúce neposkytnutie požadovanej informácie v lehote uvedenej v odôvodnenom stanovisku.

41. Z podaní predložených Súdnemu dvoru sa javí, že jediná informácia predložená Komisii zo strany Luxemburska v rámci tejto časovej lehoty bol list z 24. augusta 2004. Formálna odpoveď Luxemburska na odôvodnené stanovisko je datovaná z 27. septembra 2004.

44. Žaloba Komisie je preto v tomto ohľade dôvodná.

42. List z 24. augusta 2004 bol zaslaný ešte pred uplynutím dvojmesačnej lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku Komisie z 9. júla 2004. Komisia v každom prípade uznala, že to preukazuje prebratie povinností vyplývajúcich z väčšiny odsekov článku 3 smernice. Komisia v dôsledku toho vzala späť svoje tvrdenie o neoznámení opatrení na prebratie článku 3 smernice 2000/60 zo strany Luxemburska. Preto nie je potrebné sa týmto aspektom ďalej zaoberať.

Dôvod týkajúci sa neprijatia opatrení nevyhnutných na prebratie smernice 2000/60

43. Nie je predmetom sporu, že Luxembursko po prvýkrát uviedlo, že zákon z roku 1993 predstavuje opatrenie primerane pre-

45. Na začiatok by som mala poznamenať a ujasniť, že skutočnosť, že Komisia uviedla nové tvrdenia a vo svojej replike zmenila žalobný návrh, nemá vplyv na prípustnosť žaloby Komisie predloženej v tejto veci. Ako už Súdny dvor za veľmi podobných okolností uviedol, Komisia je na účely zohľadnenia informácií poskytnutých členským štátom vo vyjadrení k žalobe oprávnená upresniť žalobný návrh⁸, a preto jej nemôže byť vytýkané, že sa po prvýkrát vysporiadava s tvrdeniami vychádzajúcimi zo zákona z roku 1993 až vo svojej replike.

7 — Pozri okrem iného rozsudok z 9. septembra 2004, Komisia/Francúzsko, C-113/03, neuverejnený v Zbierke, bod 13 a tam citovaná judikatúra.

8 — Pozri rozsudok zo 16. júna 2005, Komisia/Taliansko, C-456/03, Zb. s. I-5335, body 33 a 34. Pozri tiež body 66 až 70 nižšie.

Tvrdenia účastníkov konania

46. Primárne tvrdenie Komisie spočíva v tom, že z cieľov uvedených v článku 1 vyplýva, že smernica 2000/60 požaduje, aby členské štáty na účely prebratia povinností vyplývajúcich z tejto smernice do vnútroštátneho právneho poriadku v prvom rade prijali rámcový zákon. Takýto rámcový zákon by potom v ďalšom kroku vytváral dostatočný právny základ pre prijatie konkrétnejších opatrení nevyhnutných na dosiahnutie cieľov sledovaných ostatnými ustanoveniami smernice. Rámcový zákon preto mal byť prijatý a jeho prijatie oznámené Komisii v lehote stanovenej v článku 24 smernice.

47. Komisia subsidiárne tvrdí, ako vyplýva z jej repliky, že v každom prípade ustanovenia zákona z roku 1993 nepreberajú smernicu 2000/60 v plnom rozsahu. Komisia napríklad uvádza, že články 1, 2, 3 ods. 4, článok 7 ods. 1, článok 7 ods. 2 a článok 14 uvedenej smernice neboli primerane prebraté. Na pojednávaní sa Komisia pokúsila rozšíriť tento zoznam o články 4, 8, 11, 13 a 23.

48. Luxembursko uznalo, že prijatie rámcového zákona preberajúceho smernicu 2000/60 by na vnútroštátne účely mohlo byť vhodným riešením. Zásadne však nesú-

hlasí s názorom Komisie, podľa ktorého smernica ukladá konkrétnu právnu povinnosť prijať takýto rámcový zákon. Smernica 2000/60 nepredstavuje harmonizačné opatrenie v zmysle článku 95 ES. Je smernicou, ktorá stanovuje „rámec pôsobnosti pre politiku spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva“.⁹ Hlavným cieľom smernice 2000/60 nie je uložiť povinnosť členským štátom vytvoriť prostredníctvom harmonizácie vnútroštátneho právneho poriadku rovnaký formálny vnútroštátny právny rámec, ale zaviazat ich na prijatie opatrení s cieľom dosiahnutia určitých zásadných environmentálnych cieľov stanovených v článku 4.

49. Odpoveď Luxemburska na subsidiárne tvrdenie Komisie je, že v súčasnosti účinný zákon z roku 1993 umožňuje vnútroštátnym orgánom prijímať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie realizácie cieľov smernice 2000/60 v stanovených lehotách.

— Vyžaduje si náležité prebratie smernice 2000/60 prijatie rámcového zákona?

50. Smernica 2000/60 je neobvyklou smernicou. Neusiluje sa o harmonizáciu vnútroštátnych právnych úprav. Namiesto toho je

9 — Poznámka nemá vplyv na slovenské znenie návrhov.

jej celkovým cieľom vytvorenie rámca pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva. Pri bližšom skúmaní sa stáva zrejším, že na tento účel obsahuje uvedená smernica tri rozličné typy ustanovení.

51. Po prvé, smernica obsahuje ustanovenia, ktoré stanovujú povinnosti samotným inštitúciám Spoločenstva. Napríklad články 16 a 17 obsahujú požiadavky adresované inštitúciám Spoločenstva na prijatie opatrení na úrovni Spoločenstva v oblasti znečisťovania vôd a podzemných vôd.

52. Po druhé, smernica obsahuje ustanovenia ukládajúce povinnosti členským štátom vo vzťahu ku Komisii a Spoločenstvu. Príkladom sú informačné povinnosti podľa článku 3 ods. 1 a článku 24 ods. 2.

53. Po tretie, smernica obsahuje ustanovenia, ktoré sa javia tak, že stanovujú povinnosti členských štátov vo vzťahu k jednotlivcom, či už s priamym účinkom, alebo bez priameho účinku. Tak napríklad článok 4, ktorý stanovuje environmentálne ciele sledované smernicou, vyžaduje, aby členské štáty prijali opatrenia potrebné na dosiahnutie týchto cieľov. Článok 14 zaväzuje členské štáty, aby zabezpečili aktívnu účasť všetkých dotknutých strán na vykonávaní uvedenej smernice.

54. Navyše sa na vykonanie jednotlivých ustanovení stanovujú rôzne lehoty.¹⁰

55. Skutočnosť, že ustanovenia smernice zďaleka nie sú homogénne, musí mať dôsledky na spôsob, akým tieto ustanovenia môžu alebo majú byť prebraté na vnútroštátnej úrovni (niektoré si naozaj nevyžadujú prebratie vôbec). Ako už Súdny dvor uviedol na inom mieste, „prax normotvorby Spoločenstva ukazuje, že môžu existovať veľké rozdiely, pokiaľ ide o typy povinností, ktoré smernice ukládajú členským štátom, a teda aj výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť. Niektoré smernice tak vyžadujú prijatie zákonov na vnútroštátnej úrovni a správne, resp. súdne preskúmavanie dodržiavania týchto zákonov. Iné smernice stanovujú povinnosť členských štátov prijať také opatrenia, prostredníctvom ktorých budú dosiahnuté určité ciele uvedené vo všeobecných a nekvantifikovateľných pojmoch, pričom im ponechávajú určitý priestor pre voľnú úvahu, pokiaľ ide o charakter takto prijímaných opatrení. Iné smernice zasa vyžadujú, aby členské štáty po určitom čase dosiahli veľmi presné a špecifické výsledky. Preto teda, berúc do úvahy, že nesplnenie povinnosti možno konštatovať len v prípade, že po uplynutí lehoty uvedenom v odôvodnenom stanovisku vznikla situácia, ktorá je v rozpore s právom Spoločenstva a ktorá je objektívne spôsobená dotknutým členským štátom, rozhodnutie o tom, že došlo k nesplneniu

10 — Pozri napríklad článok 4 ods. 1 písm. a) bod ii) a bod iii), článok 4 ods. 1 písm. b) bod ii), článok 4 ods. 1 písm. c), článok 8 ods. 2, článok 10 ods. 2, článok 11 ods. 7 a 8, článok 13 ods. 6 a článok 16 ods. 4.

spornej povinnosti závisí od typu povinnosti stanovených dotknutými ustanoveniami [smernice].“¹¹ Zdá sa, že smernica 2000/60 obsahuje príklady všetkých druhov ustanovení uvedených v tejto citácii.

56. Súdny dvor takisto rozhodol, že v prípade, že sa určité ustanovenie smernice týka výlučne vzťahov medzi členským štátom a Komisiou, v zásade sa nevyžaduje jeho prebratie do vnútroštátneho právneho poriadku. V takýchto prípadoch však zostáva na rozhodnutí Komisie, aby preukázala, že prijatie konkrétneho opatrenia, ktorým dôjde k prebratiu smernice, sa predsa len vyžaduje.¹²

57. Komisia počas konania pred Súdnym dvorom trvala na tom, že z cieľov smernice uvedených v článku 1 vyplývalo, že na to, aby došlo k správne prebratiu smernice do vnútroštátneho práva, malo Luxembursko prijať „rámcový zákon“. Komisia však na otázku viacerých členov Súdneho dvora vznesenú na pojednávaní odmietla konkrétne špecifikovať to ustanovenie (tie ustanovenia) smernice, z ktorého by takáto požiadavka vyplývala, alebo ktoré by bolo možné interpretovať v tom zmysle, že je možné ho prebrať do vnútroštátneho práva len týmto spôsobom.

58. Článok 249 ES jasne uvádza, že členské štáty majú možnosť voľby foriem a metód prebratia smerníc podľa toho, ktoré najlepšie zabezpečia dosiahnutie výsledku sledovaného týmito smernicami. Pod podmienkou rešpektovania zásady efektívnosti je tak členským štátom zaručený široký priestor pre voľnú úvahu pokiaľ ide o to, akým spôsobom majú prebrať určitú smernicu.¹³

59. Súdny dvor takisto opakovane vyslovil, že „formálne prebratie predpisov smernice do výslovného a špecifického právneho ustanovenia sa vždy nevyžaduje, keďže na vykonanie smernice môže postačovať, v závislosti od jej obsahu, všeobecný právny rámec. Osobitne, existencia všeobecných zásad ústavného alebo správneho práva môže spôsobiť nadbytočnosť prebratia osobitnými legislatívnymi alebo správnymi opatreniami, no pod podmienkou, že tieto zásady garantujú skutočne úplné uplatňovanie smernice vnútroštátnymi správnymi orgánmi a že v prípade keď predmetné ustanovenia smernice majú za cieľ vznik práv jednotlivých osôb, právna situácia vyplývajúca z týchto zásad je dostatočne presná a jasná a že oprávnené osoby sú schopné poznať svoje práva v plnom rozsahu a prípadne sa na ne odvolávať pred vnútroštátnymi súdmi.“¹⁴

11 — Rozsudok z 18. júna 2002, Komisia/Francúzsko, C-60/01, Zb. s. I-5679, body 25 až 29.

12 — Rozsudky z 20. novembra 2003, Komisia/Francúzsko, C-296/01, Zb. s. I-13909, bod 92, a z 24. júna 2003, Komisia/Portugalsko, C-72/02, Zb. s. I-6597, body 19 a 20.

13 — Pozri najmä rozsudky zo 7. mája 2002, Komisia/Švédsko, C-478/99, Zb. s. I-4147, bod 15, a z 26. júna 2003, Komisia/Francúzsko, C-233/00, Zb. s. I-6625, bod 75.

14 — Rozsudok Komisia/Taliansko, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 51 a tam citovaná judikatúra.

60. Podobne je v judikatúre ustálené, že v konaní podľa článku 226 ES je úlohou Komisie poskytnúť Súdnemu dvoru príslušné informácie a dokázať, že členský štát nesplnil svoju povinnosť; pričom sa nesmie opierať o akékoľvek domnienky.¹⁵ V tomto prípade je Komisia povinná preukázať, že rámcový zákon bol jediný spôsob účinného prebratia smernice 2000/60 do vnútroštátneho právneho poriadku.

61. Podľa môjho názoru Komisia toto nepreukázala. Hoci vo všeobecnej rovine poukázala na ciele uvedené v článku 1 a na opatrenia nevyhnutné na prebratie smernice prijaté v iných členských štátoch, nedokázala predložiť žiaden presvedčivý argument, v zmysle ktorého by si v plnom rozsahu účinné prebratie smernice 2000/50 malo vyžadovať prijatie rámcového zákona na vnútroštátnej úrovni a to na úkor iných spôsobov jej prebratia.

62. Takúto povinnosť nemožno odvodiť z celkového znenia smernice 2000/60, ani zo znenia jej článkov 1 a 24. Samotná Komisia na pojednávaní uznala, že článok 1 smernice si prebratie nevyžaduje. Ako uvádza Luxembursko, článok 24 vyžaduje od členských štátov len to, aby prijali opatrenia „nevyhnutné“ na dosiahnutie účinnosti smernice, nech už by to boli opatrenia vo forme

zákonov, vykonávacích predpisov alebo administratívno-správnej povahy. Toto ustanovenie nemožno vykladať v tom zmysle, že by ukladalo povinnosť prijať rámcový zákon.

63. Dopĺňam, že berúc do úvahy rôznorodý charakter jednotlivých ustanovení smernice 2000/60 mi nie je jasné, ako a prečo by rámcový zákon prijatý na vnútroštátnej úrovni mal predstavovať primeraný spôsob prebratia tých ustanovení smernice 2000/60, ktoré ukladajú povinnosti samotným inštitúciám Spoločenstva, alebo sa týkajú vzťahov medzi členskými štátmi a Komisiou.

64. Napokon poznamenávam, že Komisia v rôznych častiach konania pred Súdnym dvorom uznala, že a) list Luxemburska z 24. augusta 2004 preukazoval primerané prebratie väčšiny odsekov článku 3, b) Luxembursko splnilo požiadavky vyplývajúce z článku 7 ods. 1¹⁶, c) články 18 a 19 zákona z roku 1993 primerane preberali článok 7 ods. 3 a d) článok 1 si nevyžaduje prebratie do vnútroštátneho právneho poriadku (a v tomto zmysle Komisia vzala späť príslušné

15 — Pozri najmä rozsudok z 29. apríla 2004, Komisia/Rakúsko, C-194/01, Zb. s. I-4579, bod 34 a tam citovanú judikatúru a bod 74.

16 — Pozri bod 37 vyššie.

časti svojej pôvodnej žaloby). Logicky je tento postup ťažko zlučiteľný s tvrdením, že „len rámcový zákon je prebratím“.

65. Preto som dospela k záveru, že Komisia nepreukázala svoje tvrdenie, podľa ktorého na prebratie smernice 2000/60 bolo na vnútroštátnej úrovni potrebné prijať rámcový zákon.

— Súlad zákona z roku 1993 so smernicou 2000/60

66. Súdny dvor však napriek tomu musí posúdiť subsidiárne návrhy Komisie a rozhodnúť, či zákon z roku 1993 primerane preberá konkrétne ustanovenia smernice 2000/60. Pripomínam, že v nedávnom veľmi podobnom prípade žalovaný členský štát na svoju obranu až pred Súdnym dvorom uviedol, že predmetná smernica už bola do vnútroštátneho právneho poriadku prebratá. Súdny dvor odmietol stanovisko Komisie, podľa ktorého takéto neskoré poukázanie na údajné ustanovenia preberajúce smernicu nemohli napraviť tvrdené nesplnenie povinnosti členského štátu v súvislosti s prebratím smernice. Súdny dvor naopak uviedol, že, „v tomto smere, keďže ustanovenia platného vnútroštátneho práva, na ktoré sa odvoláva [žalovaný členský štát], boli v platnosti v deň uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, musia byť vzaté do úvahy Súd-

nym dvorom na zhodnotenie skutočnosti tohto nesplnenia povinnosti“. ¹⁷ V súlade s týmto záverom potom Súdny dvor na účely posúdenia, či došlo k nesplneniu povinnosti prebratia, porovnal ustanovenia dotknutej smernice s tými vnútroštátnymi opatreniami, ktoré členský štát považoval za preberajúce smernicu. ¹⁸

67. Obdobne v tomto prípade sa len na základe porovnania ustanovení zákona z roku 1993 s požiadavkami smernice preukáže, či Luxembursko splnilo svoju povinnosť prebratia smernice 2000/60 alebo nie.

68. V tomto zmysle by sa podľa môjho názoru preskúmvacia činnosť Súdneho dvoru mala obmedziť na tie ustanovenia smernice, na ktoré Komisia poukázala vo svojej replike (t. j. článok 1, 2, 3 ods. 4, článok 7 ods. 1 ¹⁹ a ods. 2 a článok 14) a nemala by sa vzťahovať na ďalšie ustanovenia smernice, na ktoré Komisia dodatočne poukázala na ústnom pojednávaní.

17 — Rozsudok Komisia/Taliansko, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 48 a tam citovaná judikatúra. Pozri tiež bod 45 vyššie.

18 — Tamže, bod 49.

19 — Časť žaloby týkajúca sa článku 7 ods. 1 bola následne na pojednávaní vzatá späť; pozri bod 37 vyššie.

69. Dôvod je ten, že len vo vzťahu k týmto ustanoveniam identifikovaným v replike poskytla Komisia dostatočné informácie v tom zmysle, ako to vyžaduje judikatúra,²⁰ potrebné na to, aby mohol Súdny dvor určiť, či došlo k porušeniu povinnosti prebratia smernice 2000/60. Navyše Luxembursko nebolo náležitým spôsobom informované o tvrdeniach Komisie týkajúcich sa ustanovení, na ktoré bolo poukázané len v rámci ústneho pojednávania, a ani mu nebola daná primeraná možnosť sa k týmto tvrdeniam vyjadriť. Ak by sa Súdny dvor týmito tvrdeniami zaoberal, znamenalo by to podľa môjho názoru porušenie práv Luxemburska ako žalovaného, a tým aj porušenie zmyslu a účelu konania podľa článku 226 ES.²¹

70. V rámci svojej repliky mala Komisia možnosť sa podrobne venovať rozsahu, v akom zákon z roku 1993 preberal, resp. nepreberal príslušnú smernicu. Túto možnosť využila len čiastočne.

71. V tomto zmysle sa teraz zameriam na posúdenie súladu zákona z roku 1993

s povinnosťami uvedenými v článku 1, 2, 3 ods. 4, článku 7 ods. 2 a článku 14 smernice 2000/60.

— Článok 1

72. Komisia tvrdí, že všeobecné ciele stanovené v článku 1 smernice 2000/60 sú širšie než ciele sledované zákonom z roku 1993 obmedzujúce sa na boj proti znečisťovaniu vôd a ich regeneráciu. Vo svojej odpovedi na otázku Súdneho dvora položenú na ústnom pojednávaní však Komisia uznala, že článok 1 smernice 2000/60 si nevyžaduje prebratie do vnútroštátneho práva. Túto otázku preto uzatváram s tým, že Komisia časť žaloby týkajúcu sa článku 1 vzala späť. V prípade, že by napriek tomu Súdny dvor považoval za potrebné ďalej sa zaoberať touto otázkou, poznamenávam len to, že znenie článku 2 zákona z roku 1993, ktorý opisuje jeho predmet je (podobne ako článok 1 smernice 2000/60) formulovaný značne všeobecným a nekvantifikovateľným spôsobom.²² V zásade by tak mohol zahrňovať všetky ciele stanovené v článku 1 smernice 2000/60.²³ Tvrdenie Komisie týkajúce sa článku 1 by tak v každom prípade bolo nedôvodné.

20 — Pozri poznámku 15 vyššie.

21 — Podľa môjho názoru nejde o situáciu, v ktorej možno oprávnené tvrdiť, že Komisia tým, že na ústnom pojednávaní poukázala na ďalšie články smernice, sa snažila „ujasniť“ žalobný návrh s cieľom zohľadniť informácie predložené členským štátom na svoju obranu. Rovnako nejde o predloženie nového žalobného dôvodu v priebehu konania s cieľom zohľadniť právne alebo skutkové okolnosti, ktoré vyšli najavo v priebehu konania tak, ako to pripúšťa článok 42 ods. 2 rokovacieho poriadku.

22 — Pozri bod 21 vyššie.

23 — V tomto zmysle sa mi odkaz uvedený v článku 2 zákona z roku 1993 na potreby „vyplývajúce z ostatných ľudských činností vo verejnom záujme“ zdá byť vyčerpávajúci.

— Článok 2

73. Komisia poukazuje na to, že zákon z roku 1993 obsahuje len niektoré z definícií pojmov uvedených v článku 2 smernice 2000/60. Komisia predovšetkým poukazuje na pojmy „povodie“, „dobrý ekologický potenciál“ a „dobrý chemický stav“, ktoré aj napriek tomu, že sú uvedené v článku 2 smernice, chýbajú v zákone z roku 1993.

74. Luxembursko netvrdí, že zákon z roku 1993 obsahuje definície týchto pojmov. Na pojednávaní jeho obrana spočívala v tvrdení, že pojmy definované v článku 2 sú relevantné len na účely definovania obsahu povinností, ktoré smernica ukladá členským štátom. Preto samy osebe nemusia byť prebraté.

75. Toto stanovisko nemôžem prijať. Článok 2 nemožno vnímať izolovane. Niektoré definície uvedené v článku 2 stanovujú presné štandardy kvality vody²⁴, ktoré musia členské štáty dosiahnuť v určených lehotách, obsiahnutých osobitne v článku 4 (ako všeobecné pravidlo, 15 rokov po vstupe smernice do účinnosti).²⁵ Článok 2 v spojení s článkom 4 teda ukladá členským

štátom presné povinnosti, ktoré je potrebné v určitom časovom rámci splniť — hoci možno polemizovať o tom (i keď túto otázku nie je potrebné na tomto mieste zodpovedať), či ide o povinnosti takého druhu, ktoré môžu zakladať práva jednotlivcov.

76. Z ustálenej judikatúry (v každom prípade) vyplýva, že „samotná administratívna prax, ktorú je možné zmeniť podľa vlastného uváženia príslušných úradov a ktorá nie je verejne známa, nemôže byť považovaná za platný výkon povinností zo Zmluvy ES“²⁶ a že „ustanovenia smernice musia byť prebraté s nespochybniteľným zaväzujúcim účinkom a s určitosťou, presnosťou a jasnosťou potrebnou na naplnenie požiadavky právnej istoty, podľa ktorej v prípade smernice, ktorej účelom je priznanie práve jednotlivcom, musí byť týmto osobám daná možnosť stanoviť plný rozsah ich práv“.²⁷

77. Na rozdiel od stanoviska zastávaného Luxemburskom sú lehoty, stanovené pre dosiahnutie štandardov, uvedené v článku 4 odlišné od všeobecnej lehoty v článku 24 stanovenej na prijatie opatrení nevyhnutných na prebratie smernice 2000/60. Nezahrnutie definícií štandardov uvedených v článku 2, resp. lehôt uvedených v článku 4, v rámci ktorých tieto štandardy majú byť dosiahnuté (a teda neuloženie týchto povinností vyplý-

24 — Pozri bod 10 vyššie.

25 — Pozri článok 4 ods. 1 písm. a) bod ii) a iii), článok 4 ods. 1 písm. b) bod ii) a článok 4 ods. 1 písm. c).

26 — Rozsudok z 13. marca 1997, Komisia/Francúzsko, C-197/96, Zb. s. I-1489, bod 14 a tam citovaná judikatúra.

27 — Rozsudok z 8. júla 1999, Komisia/Francúzsko, C-354/98, Zb. s. I-4927, bod 14 a tam citovaná judikatúra.

vajúcich z článku 2 v spojitosti s článkom 4 príslušným vnútroštátnym orgánom záväzným spôsobom), do zákona z roku 1993 znamená nesplnenie požiadaviek vyplývajúcich zo smernice 2000/60.

2000/60. Luxembursko na podporu svojho tvrdenia pripojilo k svojej duplike texty tlačovej správy z ministerskej konferencie o Rýne na MKOR z 29. januára 2001 a medzinárodnej dohody o Máse z 3. decembra 2002. Oba texty sa zmieňujú o tom, že koordinačné opatrenia požadované smernicou 2000/60 budú prijaté v rámci týchto medzinárodných orgánov.²⁸

— Článok 3 ods. 4

78. Komisia zastáva názor, že v zákone z roku 1993 sa nenachádza žiadne ustanovenie, ktoré by náležitým spôsobom preberalo článok 3 ods. 4 smernice 2000/60, ktorý požaduje, aby členské štáty zabezpečili koordináciu všetkých programov opatrení v celom identifikovanom správnom území povodia.

79. Luxembursko uznalo, že článok 3 ods. 4 obsahuje povinnosť koordinácie. Tvrdí však, že v Luxembursku neexistujú žiadne vnútroštátne správne územia povodí. Jediné dve povodia na území Luxemburska stanovené na účely smernice 2000/60 sú medzinárodné správne územia povodí, a to správne územie povodia Rýnu a Mosely a správne územie povodia Másy. Na účely naplnenia požiadavky koordinácie vyplývajúcej zo smernice 2000/60 bol v rámci Medzinárodnej komisie na ochranu Rýna (ďalej len „MKOR“) osobitne zriadený *ad hoc* koordinačný výbor, v ktorom sú zastúpené všetky dotknuté členské štáty. Pokiaľ ide o povodie Másy, došlo k zriadeniu Medzinárodnej komisie na ochranu Másy, medzi iným s cieľom zabezpečiť koordináciu požadovanú smernicou

80. Súhlasím s názorom Luxemburska, že povinnosti vyplývajúce z článku 3 ods. 4 sa líšia podľa toho, či dotknuté správne územie povodia je na účely smernice stanovené ako vnútroštátne alebo ako medzinárodné. V prípade medzinárodných správnych území povodí článok 3 ods. 4 stanovuje, že [pre medzinárodné správne územia povodí] „zabezpečia túto koordináciu príslušné členské štáty spoločne pričom pre tento účel môžu použiť existujúce štruktúry vytvorené na základe medzinárodných dohôd“. Článok 3 ods. 6 ďalej stanovuje, že členské štáty môžu na účely smernice ustanoviť existujúci štátny alebo medzinárodný orgán za príslušný orgán.

81. Komisia nepoprela tvrdenia Luxemburska, podľa ktorých jediné dve správne územia povodia ležiace na jej území v zmysle

²⁸ — Pokiaľ ide o MKOR, pozri stranu 13 dupliky Luxemburska (v prílohe 1) a články 1, 2 a 5 medzinárodnej dohody o Máse.

smernice sú medzinárodné správne územia povodia a nie vnútroštátne.

nosť dodržiavať osobitné normy kvality vodných útvarov určených na ľudskú potrebu.²⁹

82. Z dokumentov pripojených k duplike Luxemburska sa zdá, že uvedené dva medzinárodné orgány boli v súlade s tým, čo tvrdí Luxembursko, skutočne poverené zo strany všetkých dotknutých členských štátov úlohou zabezpečenia koordinácie opatrení týkajúcich sa uplatnenia smernice, pokiaľ ide o tieto medzinárodné správne územia povodí. Z toho vyplýva, že Luxembursko si ako člen týchto medzinárodných orgánov splnilo svoje povinnosti vyplývajúce z článku 3 ods. 4 smernice 2000/60 pokiaľ ide o tieto medzinárodné správne územia povodí na jeho území.

83. Preto som dospela k záveru, že tvrdenie Komisie v súvislosti s článkom 3 ods. 4 je nedôvodné.

85. Luxembursko nepredložilo k tomuto bodu žiadnu obranu.

86. Rovnako ako článok 2 v spojitosti s článkom 4, aj článok 7 ods. 2 obsahuje jasnú a presnú povinnosť, ktorá môže (o čom možno polemizovať) zakladať práva jednotlivcov. Podľa judikatúry citovanej vyššie³⁰ Luxembursko malo prebrať toto ustanovenie do vnútroštátneho právneho poriadku formou záväzných opatrení v lehote stanovenej v článku 24. Vzhľadom na to, že zákon z roku 1993 neobsahuje žiadne ustanovenie zodpovedajúce článku 7 ods. 2 a žiadne iné opatrenie, ktoré by toto ustanovenie preberalo, prijaté nebolo, porušilo Luxembursko svoju povinnosť prebrať článok 7 ods. 2 smernice 2000/60.

— Článok 14

— Článok 7 ods. 2

84. Podľa názoru Komisie žiadne ustanovenie zákona z roku 1993 nepreberá aspoň čiastočne povinnosti vyplývajúce z článku 7 ods. 2, ktorý ukladá členským štátom povin-

87. Napokon Komisia tvrdí, že zákon z roku 1993 neupravuje povinnosť obsiahnutú

29 — Pokiaľ ide o výhrady Komisie týkajúce sa článku 7 ods. 1 a 3, pozri tiež body 33 a 37 vyššie.

30 — Pozri poznámku pod čiarou 27.

v článku 14 smernice 2000/60 o informovaní verejnosti a uskutočňovaní konzultácií s verejnosťou zameraných na podporu aktívnej účasti všetkých dotknutých strán na vykonávaní tejto smernice, najmä pri vypracovaní, prehodnocovaní a aktualizovaní plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia.

88. Luxembursko netvrdí, že zákon z roku 1993 obsahuje ustanovenie obdobné článku 14 smernice. Namieta však, že z článku 14 ods. 1 v spojení s článkom 13 smernice 2000/60 vyplýva, že lehota povolená na splnenie povinností informovania verejnosti podľa článku 14 doposiaľ neuplynula.

89. Luxembursko správne uvádza, že podľa článku 13 ods. 6 musia byť hospodárske plány správneho územia povodia zverejnené najneskôr deväť rokov po vstupe smernice do účinnosti a že podľa článku 14 ods. 1 o nich má byť verejnosť informovaná a má jej byť daná možnosť predkladať pripomienky, a to v závislosti od druhu opatrení v lehote od jedného do troch rokov pred začiatkom plynutia obdobia, na ktoré sa príslušný plán vzťahuje. Rovnako je však zrejmé, že cieľom článku 14 smernice je poskytnúť jednotlivcom a dotknutým účastníkom právo aktívne sa zúčastniť na vykonávaní smernice a „najmä na revízii a aktualizácii hospodárskych plánov správneho územia povodia“.

90. V prípade, že sú dotknuté práva jednotlivcov, musia členské štáty splniť nielen všeobecné povinnosti týkajúce sa prebratia smernice tak, ako sú tieto stanovené v judikatúre už citovanej vyššie³¹, ale zároveň sú povinné zabezpečiť, aby vnútroštátna právna situácia vyplývajúca z takéhoto prebratia bola „dostatočne presná a jasná a že oprávnené osoby sú schopné poznať svoje práva v plnom rozsahu a prípadne sa na ne odvolávať pred vnútroštátnymi súdmi“.³²

91. Preto sa domnievam, že v tomto prípade vnútroštátne opatrenia na prebratie mali byť takej povahy, aby boli spôsobilé zabezpečiť právnu záväznosť lehoty uvedenej v článku 13 ods. 6 vo vzťahu k príslušným vnútroštátnym orgánom a umožnili jednotlivcom stanoviť plný rozsah ich práv v rámci postupov stanovených v článku 14 ods. 1.

92. Neexistencia akéhokoľvek opatrenia na prebratie tieto podmienky zjavne nespĺňa. Na rozdiel od stanoviska Luxemburska platí, že skutočnosť, že hospodárske plány správneho územia povodia a postupy informovania vzťahujúce sa na tieto plány majú byť zverejnené a prerokované s verejnosťou v určitom bližšie neurčenom čase v budúcnosti, nezbavuje členské štáty povin-

31 — Pozri poznámky pod čiarou 26 a 27.

32 — Pozri okrem iného rozsudok Komisia/Taliano, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 51 a tam citovanú judikatúru.

nosti stanoviť presné, jasné a právne záväzné opatrenie zabezpečujúce splnenie týchto povinností. Pri neexistencii osobitného ustanovenia upravujúceho odlišný právny režim sa na uvedenú situáciu vzťahovala všeobecná lehota uvedená v článku 24.

93. Preto som dospela k záveru, že neprijatím potrebných opatrení na prebratie článku 14 smernice 2000/60 na vnútroštátnej úrovni Luxembursko nesplnilo svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 2000/60.

O trovách

94. Podľa článku 69 ods. 3 rokovacieho poriadku, ak účastníci konania mali úspech v niektorých častiach predmetu konania a súčasne v iných častiach predmetu konania úspech nemali, môže Súdny dvor rozhodnúť, že každý z účastníkov znáša svoje vlastné trovy. Tak je to aj v tomto prípade, keď Komisia bola len čiastočne úspešná vo svojich dôvodoch. Preto sa domnievam, že každá strana by mala znášať svoje vlastné trovy.

Návrh

95. S ohľadom na vyššie uvedené zastávam názor, že Súdny dvor by mal:

1. vyhlásiť, že

- Luxembursko si tým, že neoznámilo Komisii všetky zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia vykonávajúce smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec

pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva, s výnimkou tých, ktoré sa týkajú článku 3 tejto smernice, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 24 tej istej smernice,

- Luxembursko si tým, že v stanovenej lehote neprijalo všetky zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkami 2, 7 ods. 2 a článkom 14 smernice 2000/60, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 24 tejto smernice;

2. zamietnuť zostávajúcu časť žaloby;
3. zaviazat' každého z účastníkov znášať svoje vlastné trovy konania.